

die Existenzberechtigung zubilligen und von einem Vernichtungskrieg absehen.

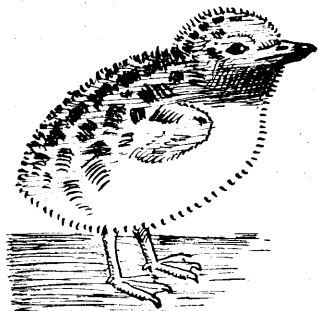
Mit der Ausbeute meiner Ålandsfärdt bin ich soweit zufrieden; rund 300 Beutetiere konnten nachgewiesen werden. Bei diesem Rückblick denke ich dankbaren Herzens an Herrn O. Uttendörfer, Herrnhut, den nimmermüden Forscher auf dem Gebiet der Ernährung der Raubvögel, der freundlichst die Frassreste untersuchte und meine Ergebnisse überprüfte. Ebenso meinen tiefsten Dank Herrn Dr. Schaub, Basel, der das schwierige Restmaterial (vor allem Einzelknochen!) einer eingehenden und gewissenhaften letzten Untersuchung unterzog. — Einen Streich hatte mir das kalte Frühjahr 1935 gespielt. Von 11 Brutplätzen waren nur an zweien Junge aufgezogen worden, bei einem dritten ist es fraglich. Der Sommer war für meine Arbeit nicht sonderlich günstig. Ein gutes Jahr hätte mir wohl 2—3mal mehr gebracht.

Hoffentlich konnten meine Ausführungen dahin überzeugend wirken, wie solche Untersuchungen von Rupfungen und Gewöllen wertvolle Aufschlüsse und Hinweise über die Raubvögel und ihre Opfer, auch über die Verbreitungsgebiete der letzteren, geben können, im besonderen klare, korrekte Unterlagen über Nutzen und Schaden eines argverfemten Raubvogels.

Dunungarna av fisktärna och silvertärna jämförda med varandra.

GÖRAN BERGMAN och ERIC FABRICIUS.

Då det för ornitologer, vilka icke närmare ha studerat våra tärnarters dunungar, erbjuder stora svårigheter att skilja ungar av fisktärna och silvertärna från varandra, kan en jämförande beskrivning av dem vara motiverad.

Sterna hirundo.

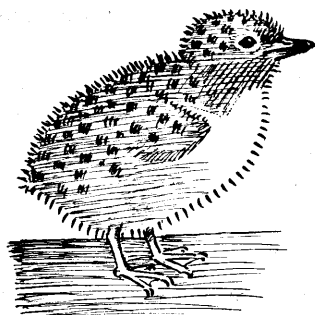
Dunungen av fisktärna, *Sterna hirundo* L.: Grundfärg ovan gulbrun, under rent vit. Haka hos små ungar alltid svart, hos större nästa nundantagslöst vit. Det svarta sträcker sig, så länge det finnes omkring 12 mm. under näbbroten,

bakåt sträcker det sig 3—5 mm. snett bakom ögonen. Dessa äro dock alltid omgivna av den gulbruna färgen. På pannan ses stundom en antydning till svart fläck. Hela ryggsidan beströdd med svartbruna—svarta fläckar, vilka ofta sammanflyta till mörka band över ryggsidan.

Helhetsintrycket blir sålunda: Gulbrun med brunsvarta rätt stora fläckar. Hos små ungar svart hakfläck med skarp gräns mot det vita.

Dunungen av silvertärna, *Sterna macrura* Naumann. Hos denna art förekommer en grå och en brun fas.

Den grå fasen: Hela övre sidan silvergrå, tät beströdd med små svarta fläckar, som äro starkt markerade särskilt i nacken. På pannan vanligen en triangulär svartaktig fläck, som genom de mörkgrå tyglarna är förbunden med den likaledes mörkgrå hakan. Undre sidan ljusgrå, ljusast på bröstet. Bröstets ljusa färg övergår utan markerad gräns i hakens mörka. Stundom bilda ryggens svarta fläckar ett större mörkt parti på skuldrorna, i vilket fall ett sammanhängande mörkt bälte sträcker sig från näbbroten till framryggen. Helhetsintrycket blir sålunda: Silvergrå, stundom t. o. m. grön- eller blåskiftande, med täta, men små svarta prickar.

Sterna macrura.

Den rostbruna fasen: Grundfärg ovan rostgulbrun, vanligen grannare än hos fisktärnan. Små ungar sakna den för små fisktärnungar karakteristiska svarta hakfläcken, men hos större ungar är hakan oftast gråbrun. Fläckarnas anordning på övre sidan är densamma som hos den gråa typen. Obs! nackens markerade fläckar. Helhetsintrycket av teckningen detsamma som hos den grå fasen, men grundfärgen brun.

I den nyländska skärgården är den bruna fasen mycket fåtalig. Av omkr. 250 silvertärnungar som undertecknade sett, ha blott 3 tillhört denna. Däremot synas de bruna ungarna vara vanligare längre norrut, i Zoologiska Museets samlingar finnes det sålunda bruna ungar från Lappland, men ingen grå. Denna fråga tarvar dock närmare undersökning.

I händelse icke ovananförda karakteristiska igenkänningstecken

med full säkerhet medgiva bestämning av arten, finnes det ännu ett säkert sätt att skilja åtminstone ungefär lika gamla ungar, nämligen tarsernas längd och tjocklek. Dessa äro hos nykläckta fisktärnor omkr. 2 mm. längre och något tjockare än hos nykläckta silvertärnor. Först vid omkr. en veckas ålder äro silvertärningarnas tarser lika långa och grova som nykläckta fisktärningars. Det är sålunda stundom omöjligt att ringmärka nykläckta silvertärningar med Zool. Museets i Helsingfors A-ringar. Däremot kan man som känt ringmärka alldeles små fisktärningar med samma ringserie.

Som bevis för att de grå (resp. rödbruna) ungarna verkligen äro silvertärnor och de gulbruna fisktärnor, kan här anföras följande:

På ett litet stengrund i Esbo yttre skärgård häckade senaste sommar (1935) 14 par silvertärnor, men ej ett enda par fisktärna. Alla de gamla tärnorna kunde lätt med tillhjälp av kikare samt på grund av sina klirrande läten konstateras vara silvertärnor. Alla ungar (summa 29 st.) voro grå med de tidigare här anförda igenkännings-tecknen. En av dessa, som ringmärktes, har sedermera anträffats vid Rositten och därifrån anmäls till Zoologiska museet som silvertärna. Även en annan „grå“ ringfängel, men från en blandad koloni, har på återfyndsplatsen konstaterats vara silvertärna; en fisktärnung har däremot rapporterats som fisktärna. Vidare har konstaterats att på sådana ställen, där enbart fisktärnor häcka, endast gulbruna ungar förekomma.

Zusammenfassung: Die Dunenjuven von *Sterna hirundo* L. und *Sterna macrura* Naumann, mit einander verglichen. Die Grundfarbe des Dunenjuven ist bei *hirundo* immer oben gelbbraun, unten rein weiss. Bei *Sterna macrura* kommen zwei verschiedene Phasen vor. Die graue Phase hat oben eine silbergraue Grundfarbe, unten eine sehr lichtgraue. Die braune Phase, die in der Zeichnung vollkommen mit der grauen übereinstimmt, ist gelbbraun mit rostfarbenem Anstrich. In beiden Phasen unterscheiden sich die Dunenjuvenen von *macrura* von denjenigen der Flusseeeschwalbe vornehmlich dadurch, dass die erstgenannten oben mit zahlreichen sehr kleinen, schwärzlichen Punkten gezeichnet sind, während die letzteren etwas grössere, oft zusammenfliessende schwärzliche Flecke zeigen. — Bei gleichaltrigen Dunenjuvenen der beiden Arten sind die längeren und stärkeren Tarsen bei *hirundo* auffallend.

Die braune Phase der Küstenseeschwalbe ist, jedenfalls in Südfinnland, sehr selten (nur 3 von 250 untersuchten Jungen), scheint aber nördlicher zahlreicher vorzukommen.
